

Vita az egyetemi KISZ-ről

SZEGEDI

Egyetem híreiből

A Magyar Ifjúság hasábjain már hetek óta vitatkoznak. Elsőrendben a KISZ kommunista, politikai jellegének erősítéséről van szó, mint ezt egy korábban megrendezett diákszeminarium címében is jelezte.

Az első „berzenkedő írás” tulajdonképpen azért született meg, mert e vita kezdeményezője szerint „ez a szeminarium nem töltötte be azt a feladatát, amelyet megoldhatott volna”. Tőle idézem a következő, figyelemre méltó sorokat: „...miért nem jelent ma rangot az egyetemeken a KISZ-tagság? Mert vitathatatlannak tűnik, hogy egy egyetemi hallgató KISZ-tagsága ma nem jelenti szükségszerűen azt, hogy politikai aktivitása magas, hogy hozzáállása a szocializmushoz mint társadalmi rendszerhez, a marxizmus-leninizmushoz mint elméleti alaphoz okvetlenül több passzív befogadónál. Nem feltételezi minden esetben azt sem, hogy a KISZ-tag rendszeresen végez mozgalmi munkát, hogy ... tájékozott és ... aktívan kiáll a párt politikájá mellett.” Ezt az állítást egy reprezentatív felmérés kedvezőtlen végeredményével támasztja alá.

A hozzászólók elismerik ugyan, hogy a KISZ fejlődésének egyik fontos alapja az, hogy állandóan vizsgálja és alakítja önmagát, de többségük kifogásolja az első cikkíróknak a kérdéseket megközelítő módját. Vitába szállnak vele például abban a kérdésben is, hogy vajon a középiskolában teljesen mások voltak-e a követelmények és a keretek, mint az egyetemen, akár a mozgalmi, akár a tanulmányi életben. Néha még a kérdést felvető jószándékát és igazoló példájának hitelét is kétségbe vonják. S ez nem feltétlenül veleszámít a vitának.

Felvetődött az a probléma is, hogy a régi módszerek elégtelensége, alkalmatlan volta-e az oka annak, hogy a KISZ-tagság (a felsőoktatási intézmények hallgatóinak 98 százaléka) majdnem fele teljesen passzív a szervezet munkájában. Tehát újabb és újabb módszereket, feladatstruktúrákat kell létrehozni? Vagy nincs szükség újonnan kitalált, bonyo-

lult megoldásokra és elég a meglévőket tökéletesebben alkalmazni, kihasználni?

A nagyarányú passzivitás állításának legfőbb ellenérve, „hogy a középiskolából a jó tanulmányi eredmény, a politikai felkészültség és az emberi tulajdonságok alapján kiválogatott hallgatók” alkotják az egyetemi KISZ-tagságot.

Merev kategorikus kijelentésekkel is találkozhatunk a hozzászólásokban. Egyiküket nem az riasztja főként, hogy a KISZ-tagság nagy százaléka teljesen passzív, tehát csak formálisan van benne, de benne van a szervezetben; hanem eldörgedezi, hogy „igenis komoly állásfoglalás az, ha valaki nem tagja szervezetünknek”. Engem, a KISZ-tagot elrettent ez a „ki nem velünk — az ellenünk” emblémájú „túlkapás”. Abban persze igaza van ugyanennek a hozzászólónak, hogy áradékális módszerekre, a 44 százalék kizárására nem kerülhet sor. De hogyan nyer konkrét megvalósulást „az eszmei-politikai nevelőmunka javítása, a hallgatókra való politikai hatás növelése, az egyetemen folyó szocialista szakemberek képzés, az oktató-nevelő munka mozgalmi módszerekkel való segítése”?

A nem ritka „elrettentő példák” közül emelem ki a legreprezentatívabbakat: „Volt olyan KISZ-tagunk, aki taggyűlésekre jött, berakta a nyakába a hordott keresztet a blúza alá és kijött ismét kivette. Volt olyan vezető-szervező taggyűlésünk, ahol egyetlen párttag volt közismerten kommunista beállítottságú, a pártépítésnél figyelembe vett fiatal sem választottak meg. Van olyan agit-prop. titkár, aki 14 aktuális napi politikai eseményekre vonatkozó kérdésekből csak kettőre tudott válaszolni.” Parafrazis: Igenis komoly állásfoglalás az, ha valaki így tagja szervezetünknek.

A hozzászólók többsége elveti a kérdést, amely a régi „élszapat vagy tömegszervezet” vitát akar-ná felújítani. Egyöntetűen amellett szavaznak, hogy „növeljük minden rendelkezésünkre álló eszközzel az aktív KISZ-tagok

számát... s ha a többség mindenütt aktív lesz, akkor a KISZ az egyetemen egyben élszapat és tömegszervezet is lehet”. Szóval a gordiusi csomót megoldani nem lehet, de alválni annál inkább.

A Magyar Ifjúság decemberi — januári cikkeinek kérdéseiről a József Attila Tudományegyetem KISZ-vezetőbizottságának részvevői is vitatkoztak. A felszólalók nagyobb hányada nem ismerte a szóbanforgó írásokat, de ez semmiféle hátrányt nem jelentett, hiszen nem a vitáról kellett vitatkozni, hanem létező aktuális fontos problémákról. Olvan vélemény is elhangzott, hogy ez a vita inproduktív nem ad semmit a vezetési praxishoz. Testületi ötlet nélkül értelmetlen vitatkozni. — hangzott az egyik hozzászóló: s ezek a cikkek csunán egyéni vívódások. Százszor elhangzott problémák vitáinak fel szűzvegyszer is: az érdektelenség és ennek felszámolása, a KISZ felvételi rendszer hibái, a vertikális struktúra előnye, tudatosan lépnék-e be az egyetemisták a KISZ-be, a helyi demokrácia felelőtlensége, a vezetési elszámoltathatatlanság, szervezési problémák, a lelkes elcsévesekből miéért lesznek kevés kivétellel letört felszívások, a követelményrendszer alkalmazása stb. stb.

Nem lehet gyökeresen felforgatni azt, ami van. Megfontolva haladtunk eddig is, kérdéses, hogy nem segítené-e valamivel több bátorság. Ezekről a gondokról mindenkinek szabad gondolkodnia, vitatkoznia szűk körben vagy széles körű fórumon egyaránt, úgy a vezetőknek, mint a fennmaradó nagyszámú „tagságnak”. Ha nagy nyilvánosság előtt akar valaki gondolatokat közölni a fentebb felsorolt problémákról, akár az írásos formát is választhatja. És hallgassunk meg minden véleményt! Biztos vagyok benne, hogy sokakat aktivizál majd ez a korántsem provokatív szándékú ösztönzés.

Végeredményben mégis csak arról van szó, hogyan lehetnének ténylegesen „az ifjúság szocialista, forradalmi, politikai szervezete” — hiszen ezt várják tőlünk.

KISZ VEZETŐKÉPZŐK

A SZOTE KISZ-bizottsága 1974. január 31. és február 1-én az Apáthy kollégium tanulójában tartotta vezetőképzőjét. A küldötttervezetkezlet óta eltelt időszak KISZ-munkáját értékelték, különös tekintettel az alapszervezeti és csoportmunkára. Megbeszélték a második félévi munkatervet és az aktuális egyetempolitikai kérdéseket.

A József Attila Tudományegyetem KISZ-bizottsága 1974. február 9-én tartotta a félévi vezetőképzőjét az egyetem klubjában. Előadás hangzott el a KISZ-szervezet előtt álló feladatokról, az országos programokról és módszertani kérdésekről.

VENDÉGELŐADÓ

Dr. Kulka Frigyes, a Szegedi Orvostudományi Egyetem I. sz. Sebészeti Klinikájának professzora, a Freie Universität meghívására tudományos előadásokat tartott február közepén Nyugat-Berlinben.

ALBUMKÖTET

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola albumkötetet jelentetett meg, amely a II. PJOT-on megrendezett képzőművészeti kiállítás legszebb darabjait tartalmazza. A bevezetőt Hegedűs András főigazgató írta, a kötetet Szabó Miklós főiskolai docens állította össze.

EMLÉKEST

Február 13-án Szeged megyei Város Tanácsa Végrehajtó Bizottságának, művelődési osztályának és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolának rendezésében emlékestet tartottak *Móra Ferenc halálának 40. évfordulója alkalmából* a Tisza szálló koncerttermében. Az ünnepi megemlékezést Hegedűs András főigazgató tartotta. A műsorban felléptek a főiskola Ének-Zenei Tanszék ének tanárai és a főiskola női kara.

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

A Délmagyarországi Építő Vállalat együttműködési megállapodást kötött a József Attila Tudományegyetem kibernetikai laboratóriumával. A vállalat és a kibernetikai laboratórium közvetlen kapcsolatban áll egymással; a vállalat szakemberei közvetlenül táplálják be a feladatokat az elektronikus számítógépekbe. A komputer segítségét elsősorban az újszegedi lakótelep építésének szervezéséhez veszik igénybe, a gazdaságos megoldás érdekében.

DOKTORAVATÁS

A Szegedi Orvostudományi Egyetem Tanácsa a rektor képviselőjében dr. Kulka Frigyes egyetemi tanár, klinikai rektorhelyettes elnökletével február 14-én délelőtt 11 órakor a Dugonics téri egyetemi épület aulájában tartotta gyógyszerész doktor és gyógyszerész avató ünnepélyes rendkívüli ülését, amelyen dr. Kedvess György egyetemi tanár, gyógyszerészeti dekan avatta fel a jelöltet: hat okleveles gyógyszerészt gyógyszerész doktornak, hetvennégy gyógyszerészjelöltet pedig gyógyszerésszé.

Kolinda a klubban

A Vízöntő-együttesből kivált, s egy hónapja új összeállításban, felállásban játszó Kolinda-együttes műsorát hallhattuk a JATE-klubban. A várakozás talán az ismert névnek szólt — mindenestre sokan voltak kíváncsiak, miféle zenét is játszik, mit tud ez az öt lelkes, szimpatikus fiatal?

Már korábban is úgy hallottam rólok, mint a népzene lelkes híveiről, népszerűsítőiről. Vízöntő-klubban is több műsorukat hallottam. Azokat még a sokszínűség, a tarkaság jellemezte. A betyárballadák, a népdal-feldolgozásokon kívül, spanyol forradalmi dalok, politikai-mozgalmi indulók is szerepeltek műsorukon.

Az új együttes új irányt, új célt is jelent. Kikötöttek a népzene mellett, egyaránt művelve énekes és hangszeres változatát. Céljuk a népzene, méghozzá nemcsak a magyar hanem hangsúlyozottan a közép-európai népzene megismertetése, megszeret-

FOTOPÁLYÁZAT

Az Országos Egyetemi és Főiskolai Fotofesztiválra és a *Medicus fotópályázatra* a pályázók a képeket 1974. március 6-ig adhatják le a SZOTE KISZ irodára (Apáthy kollégium fszt.) A képek nyilvános előszűrése március 6-án este fél 9-től lesz a SZOTE KISZ-klubjában.

„SZÓPÁRBAJ”

A rádió *Magyarán szólva* című műsorának különkiadását február 13-án tanárképző főiskolánkon vették fel. A versengő hat csapat tagjai közül *Boros Rozália* és *Kurcz Klára*, illetve *Szilágyi Nóra* és *Varga Erika* került ki győztesen a „Szóparbaj”-ból. A versenyt vita követte nyelvünk fejlődéséről.

NEMZETKÖZI ELISMERÉS

Dr. Szontágh Ferenc egyetemi tanárt, a SZOTE rektorát a Csehszlovák Szülészeti- és Nőgyógyászati Társaság tiszteletbeli tagjává választotta. Az erről szóló diplomát a Csehszlovák Népköztársaság budapesti nagykövetségén február 19-én adták át Szontágh professzornak.

LENGYEL MINISZTER TUDOMÁNY-EGYETEMÜNKÖN

Jan Kaczmarek, a Lengyel népköztársaság kormányelnökségének tagja tudományos, felsőoktatási és műszaki miniszter, a Lengyel Tudományos Akadémia titkára február 20-án kilenc tagú delegáció élén látogatást tett a József Attila Tudományegyetemen. Dr. Fodor Géza rektor, valamint az egyetem párt- és szakszervezeti vezetői fogadták a delegációt, s tájékoztatták az egyetemen folyó oktató, nevelő és tudományos munkáról. Lengyel vendégeink látogatást tettek a Herman Ottó diákotthonban, ahol dr. Kozma László igazgató és a diákvezetők fogadták őket.

KINEVEZÉS

Dr. Kretzói Miklósnét, a JATE Bölcsészettudományi Kara angol tanszékének vezetőjét dr. Polinsky Károly művelődésügyi miniszterhelyettes docenssé nevezte ki.

AKADÉMIAI KÜLDETÉS

Dr. Grasselly Gyula egyetemi tanár február végén az MTA kiküldöttjeként Haarlemben töltött egy hetet. Az International Union of Geological Sciences végrehajtó bizottságának ülésén vett részt, mint a szervezet alelnöke.

ELŐADÁS

Török Sándor nyelvtanár tízhónapos vietnami tartózkodásáról diákepekkel illusztrált előadással számolt be február 21-én a Vegyész oktatói, dolgozó KISZ-alapszervezetnek.

KITÜNTETÉS

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Inczei Géznak, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanszékvezető tanárának nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkásságának elismeréseként a *Munka Erdemrend bronz fokozata* kitüntetés adományozta.

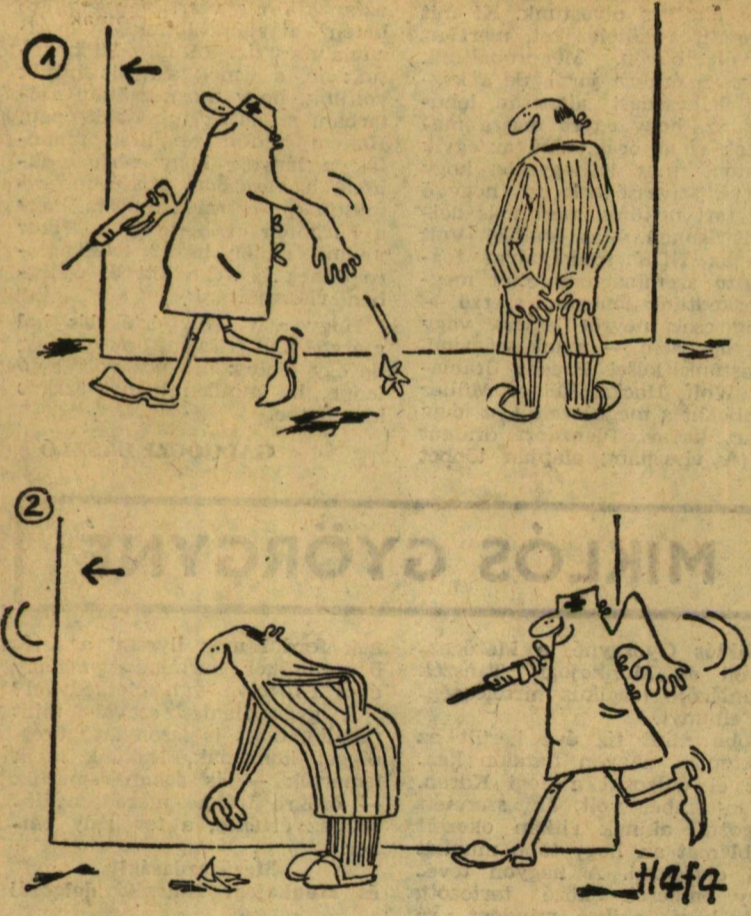
Universitas

A SZOTE KISZ-bizottsága tájékoztatói munkacsoportja az azal az igénnyel alakult újjá a közelmúltban, hogy az egész egyetem belső tájékoztatásának problémáit megoldja. Legfőbb célkitűzésük, hogy viszonylag rövid idő alatt gyors átfutási idővel sikerüljön megvalósítani a hallgatók informálását. Munkájuk lényegét az alábbiakban lehet összefoglalni.

Az első munkafázis során begyűjtik az egyetem évfolyamairól állami, párt és KISZ vezető szervezettől, oktatási intézményektől, — klinikáktól, intézetektől — kollégiumokból, valamint városunkból mindazokat a híreket, melyek elsősorban a hallgatóságot, vezetőiket, oktatóikat érdeklik, illetve érintik. Az anyag feldolgozását kontroll követi, majd elkészül az Universitas című „háziújság”.

Az információs központ tagjai a tervek szerint rendszeresen találkoznak. Ezek az összejövetelek bizonyára színesebbé teszik majd a kezdeti nehézségek mechanikus munkáját.

elején (2-án és 3-án) mutatják be Giuseppe Ferrara alkotását, a *Kő a szájban* című színes olasz filmet. A Filmbárátok Körének évadzáró előadására az előzetes program szerint május 16-án és 17-én kerül sor, amikor Wojciech Solar rendező-művész a *Kihívás* című lengyel filmjét mutatják be. A Filmbárátok Körének előadására 21 forintos árban váltható bérlet a Vörös Csillag Filmszínházban, de az érdeklődők jelentkezhetnek az egyetemi, kári, illetve évfolyam kultúrfelelősöknél is.

FILMBARÁTOK KÖRE

Már az elmúlt évben is igen nagy érdeklődés mellett zajlott le a Vörös Csillag Filmszínházban a Filmbárátok Körének eseménysorozata. A filmvetítéseknek mindkét egyetemről sok látogatója akadt.

Az idén ezt a sikeres kezdeményezést ismét felújították. A Filmbárátok Körének előadásairól, valamint a vetítések időpontjáról részletes felvilágosítást kaptunk a Vörös Csillag Filmszínház igazgatójától:

A premier február 28-án, illetve március 1-én lesz, amikor is fél 6 és háromnegyed 8-as

kezdéssel Maár Gyula filmrendező *Végül* című magyar filmjét láthatják az érdeklődők. Március 14-én és 15-én vetítik Tarkovszkij alkotását a *Solaris* című kétrészes, színes szovjet filmet. Március végén, 28-án és 29-én kerül bemutatásra a világhírű lengyel filmrendező Andrzej Wajda műve, a *Melegző* című színes lengyel film. Április 18-ára, illetve 19-ére tűzték műsorra az *Audencia* színes olasz filmet, amelyet Marco Ferreri rendezett. Májusban két filmet is láthatnak a Filmbárátok Körének tagjai. A hónap